

Historie Vinařů brněnské oblasti

Počátky naší organizace Vinaři brněnské oblasti (dále jen VBO) sahají do šedesátých let minulého století. V roce 1972 byla založena specializovaná **základní organizace Vinaři brněnské oblasti**, jako součást Českého ovocnářského a zahrádkářského svazu. Mezi zakládající členy tehdy patřili přátelé MUDr. Z. Ziegler, prof. F. Klein, F. Peřina, Jordán, Doležal, Seitl, Martinásek senior a junior, Matýsek, M. Melichar a Střecha. Předsedou sdružení byl až do roku 1981 MUDr. Zdeněk Ziegler.

Naše organizace se od počátku aktivně podílela na řadě vinařských akcí. Byla to zejména **Krajská výstava vín**, která se konala 26. až 28. dubna 1974. V tomtéž roce už mělo naše sdružení 39 členů. Již v roce 1977 se nám podařilo uspořádat samostatnou **1. výstavu vín** v tehdejším Závodním klubu Vlněna na Cejlu. K ochutnávce bylo návštěvníkům připraveno 194 vzorků, převážně bílých vín, které byly ohodnoceny nově zaváděnou dvacetibodovou hodnotící soustavou. Naše **2. výstava vín** v roce 1978 nabídla k ochutnávání již 266 vzorků. V roce 1979 na **3. oblastní výstavě vín** v restauraci U tří kohoutů na tehdejší Tř. Vítězství bylo již představeno úctyhodných 567 vzorků. Tento vzestupný trend v počtu vzorků pokračoval i v dalších ročnících výstav (na 4. výstavě v restauraci Union na ul. Koněvova v r. 1980 648 vzorků, na 5. výstavě 1981 788 vzorků, na 6. výstavě vín na Stadionu Leninova ul. v r. 1982 812 vzorků). Množství jednoho tisíce vzorků bylo překonáno na **7. oblastní výstavě vín** pořádané v roce 1983 taktéž na Stadionu, kdy bylo k ochutnávce 1254 vzorků vín. Samotný rok 1983 byl velmi příznivý pro velkou sklizeň a vyzrálост hroznů. Od tohoto roku bylo možné na dalších ročnících výstav ochutnávat nejen vzorky vín od našich členů, ale nově i z celé Jižní Moravy.

V té době byl vedením výstavního výboru pověřen velmi obětavý přítel, vinařský odborník a skvělý organizátor MVDr. Jaromír Stejskal, CSc., jenž měl na úspěchu výstav velký podíl.

Komise znalců pro řízení práce hodnotitelů vín (subkomise) již v této době pracovala pod vedením našeho vzácného přítele doc. Ing. Eduarda Postbiegla, CSc., vinařského odborníka ze Zahradnické fakulty MZLU v Lednici, jenž tuto funkci plnil, až na vzácné výjimky, do nedávného odchodu do vinařského nebe (†6.12.2015). Tento skvělý člověk byl jedním z trvalých garantů našeho odborného růstu a vysoké úrovně pořádaných akcí, především našich výstav vín.

Velké mrazové poškození vinic v roce 1985 způsobilo výraznou neúrodu hroznů, což vedlo k velmi nízké produkci vína, a tak se rok 1986 zapsal jako jediný ve čtyřicetileté historii, kdy se naše výstava nekonala.

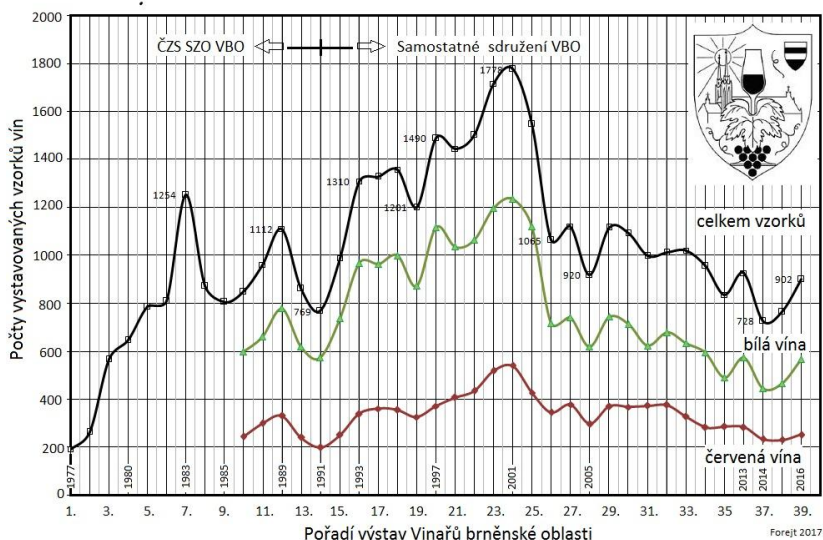
V rámci hodnocení vín byli od 8. výstavy v r. 1984 v katalogu postupně zveřejňováni 2 šampióni výstavy a později, od 15. výstavy v r. 1992, vedle šampiónů i vítězové jednotlivých odrůd a od 17. výstavy v r. 1994 až dodnes jsou vyhodnocováni 4 šampióni v kategoriích bílá a červená vína, mladá a starší. V roce 1994 se zavedlo udělování ceny za kolekci pěti nejlépe hodnocených vín. Tato cena se dobře ujala a významně podpořila soutěživost našich vinařů i v dalších letech.

Pro umístění našich výstav bylo nutno hledat i nové prostory, proto jsme se několikrát přemísťovali. Výstavy se konaly v Unionu, na Stadionu a některá léta také v restauraci U Kozáků.

Naše organizace se v r. 1991 osamostatnila a u Ministerstva vnitra ČR zaregistrovala jako "**samostatné sdružení Vinaři brněnské oblasti**" s vlastními stanovami.

V roce 1992 se 15. výstava vín konala v Dělnickém domě na Jamborově ulici, kde bylo představeno 990 vzorků vín. Od roku 1993 se podařilo zajistit pořádání našich výstav v Kongresovém centru (dříve Domu techniky) na brněnském výstavišti. Výjimkami byly pouze rok 2006, kdy se výstava konala v sobotu v budově rektorátu Vysokého učení technického v Brně a rok 2012, kdy výstava proběhla na Stadionu. Kongresové centrum však přece jen po řadu let převažovalo díky vhodným a reprezentativním prostorám. Kromě vlastní výstavy vín byly organizovány tzv. **Hovory o víně**, kterých se zúčastnila řada vinařských odborníků a dalších osobností. Každoročně je pro dobrou pohodu zúčastněných přítomná i cimbálová muzika. I nadále rostl počet vystavených vzorků: bylo jich 1310 v roce 1993, 1329 v roce 1994, a 1359 v roce 1995. Naše výstavy postupně získaly rozměr opravdu velké jihomoravské výstavy vín. Zatím nejvíce vzorků 1778 jsme veřejnosti představili na naší **24. jihomoravské výstavě vín**, která se konala 22. února 2001. Podrobný přehled vývoje počtu vzorků vín na jednotlivých výstavách uvádí přiložený graf na následujících straně.

Neúnavným organizátorem činnosti našeho sdružení VBO byl od založení vynikající přítel JUDr. Josef Špišek (*1918, †1997), jenž ve funkci jednatele dlouhodobě pozitivně ovlivňoval činnost našeho sdružení. Patřil také k významným pěstitelům vinné révy. Jím produkovaná vína z odrůd Rulandské modré, Sylvánské zelené a Rulandské šedé získala na výstavách řadu významných ocenění. Předsednictvo sdružení proto od r. 1999 rozhodlo o udělovat každoroční cenu **Pohár JUDr. Josefa Špiška za nejlepší Rulandské modré**, vystavované na našich výstavách.

Na 24. výstavě v r. 2001 jsme po delším školení zavedli hodnocení stobodovým systémem podle mezinárodní unie oenologů (vinařů), které bylo zpočátku okolím hodně kritizováno, ale nakonec se ujalo podobně jako kdysi dvacetibodový systém. Přejít na stobodovou stupnici hodnocení výstavních vzorků probíhal i na dalších výstavách v jihomoravských obcích.

V rámci zlepšení nabídky ohodnocených vín k ochutnávání v potřebné kvalitě jsme od 26. jihomoravské výstavy vín v r. 2003 přešli na hodnocení vzorků vín o 3 lahvích. V tomtéž roce se v katalogu také poprvé objevuje seznam hodnotitelských komisí a jejich členů.

S vývojem vinohradnictví v zemích Evropské unie se v rámci úvodníků katalogů našich výstav objevují dílčí informace vztahující se k Brněnské vinohradnické oblasti. První z nich byla zařazena do katalogu 26. výstavy v roce 2003 našim odborníkem doc. Ing. Eduardem Postbieglem, CSc.

Přehled předsedů sdružení Vinaři brněnské oblasti	
1961 - 1981	MUDr. Zdeněk ZIEGLER
1981 - 1984	František PEŘINA
1984 - 1989	Ing. Přemysl HUTAŘ
1989 - 1990	Jan VOZDECKÝ
1990 - 1995	MVDr. Jaromír STEJSKAL
1995 - 2018	Ing. Jaroslav SOPOUCH
2018 -	Rudolf Kapp

nástupem nového milénia byly do pořadu výstav zahrnuty i zdařilé aukce šampiónů výstav. V souladu se zákonem 321/2004 Sb. byla v katalogích zavedena označení přívlastků vín a informace o statutu výstav.

V uplynulých letech se nám postupně podařilo zlepšit také kvalitu a vzhled našich katalogů. Již v roce 1985 jsme přešli z tehdy používaného cyklostylu a xeroxu na normální tisk a v roce 1997 při příležitosti naší jubilejní 20. výstavy jsme pak zavedli i barevnou obálku katalogu. Pro zkvalitnění celého průběhu hodnocení vín a následného tisku katalogu se začal používat počítačový Program Ochtlík 3^(TM) - 3X projekt Ing. Bohumíra Strnada, PhD., který nám až do roku 2012 naší práci při organizování výstav dlouhou dobu ulehčoval. Od roku 2013 je pro zpracování našich výstav, od příjmu vzorků až po výsledky hodnocení, používán program VINS (www.sklepblucina/vins), který je komplexní a více interaktivní.

Tak jak se postupně vyvíjela činnost naší organizace, kladli jsme si stále vyšší požadavky na nezávislé hodnocení předkládaných vín. Každoročně pořádáme školení o vínech s otevřenou kritikou jednotlivých hodnocených vzorků, spojené s obhajobou autora a následným návrhem na další postup při ošetření vína.

Na vedení výstavních výborů se v úzké součinnosti s předsednictvem a dalšími členy sdružení úspěšně podílela řada přátel VBO. Byli to: MVDr. Jaromír Stejskal, CSc., v osmdesátých letech minulého století, přítel Milan Melichar v letech 1990 a 1991, doc. Ing. Milan Forejt, CSc. v letech 1992 až 1994, Ing. František Bábek v roce 1995, Ing. Lubomír Hýbl v letech 1996 a 1997, v dalších letech až do 33. výstavy v roce 2010 opět MVDr. Jaromír Stejskal, CSc. Od 34. výstavy v roce 2011 se stal hlavním manažerem výstavy Ing. Miroslav Musil, Ph.D. Jak je z tohoto výčtu zřejmé, hlavní tíhu organizování našich výstav po dlouhá léta úspěšně zvládal přítel MVDr. Jaromír Stejskal, CSc., za což mu je třeba vyjádřit mimořádné poděkování.

Velké poděkování v této souvislosti patří také panu doc. Dr. h. c. RNDr. Ing. Jaromíru Šikulovi, CSc., jenž po dlouhá léta připravoval pro náš katalog úvodní slovo a byl stálou odbornou oporou na všech našich akcích. Jeho úvodní slova v našich katalogích, vedle prehistorické a historické poezie, postupně obsahovala odborné statě z rozvoje vinohradnictví a vinařství, jakož i způsobů ochutnávání a organoleptického hodnocení vín.

Už v katalogu 6. oblastní výstavy vín v roce 1982 popsal a přiblížil přátelům našeho sdružení **historii vinařství v Brně a okolí** Dr. R. Vermouzek.

Vzácný přítel doc. Eduard Posbiegl organicky navázal na předchozí krásné a poetické úvodníky doc. Jaromíra Šikuly, a od r. 1998 nás dlouhá léta provázel úvodem našich katalogů jihomoravských regionálních výstav až

do 38. ročníku. Jeho úvodníky byly promíseny harmonií odborných a hřejivých sentencí s důrazem na ochutnávání krásných darů slunce a přírody. Například v úvodním slově k jubilejní 30. jihomoravské výstavě zdařile popsal **první historii našeho samostatného sdružení VBO**, která je samozřejmě promítnuta i do tohoto pojetí. Jeho největší zásluhy však tkví v neúnavné činnosti v rámci zvyšování odbornosti a kvality řadových vinařů, která byla po většinu let završována vedením komisí a subkomisí znalců degustátorů. V rámci úvodníku k 35. výstavě 2012 uvádí doc. Posbiegl informaci o zařazení vín dle novelizace Zákona o vinohradnictví a vinařství z r. 2011. Poprvé se setkáváme s pojmy "**vína s původem**" a "**vína bez původu**".

Odborně se zabýval především zaváděním odrůd nového šlechtění, které odolávají houbovým chorobám. Měl mimořádný podíl i na budování našich vztahů se zahraničními vinaři a vinohradníky. Pod jeho vedením jsme zpracovávali **Klasifikaci odrůdových vín**, která byla každoročně doplňována o nové informace, zvláště pak v r. 2015, a významnou měrou nadále navyšuje kvalitu našich výstavních katalogů.

Za tuto mimořádnou činnost pro rozvoj vinohradnictví a vinařství a zároveň na památku našeho přítele předsednictvo sdružení VBO rozhodlo od 39. jihomoravské regionální výstavy vín zavést **Cenu doc. Ing. Eduarda Postbiegla, CSc., za nejlepšího novošlechtěnce**.

Mimořádnou aktivitou našeho sdružení bylo v roce 2006 uspořádání **Setkání Jižní Moravy a Weinviertelu** v Centru VUT v Brně v rámci podpory projektu INTERREG IIIA ČR-Rakousko, opět za obětavého nasazení přítele doc. Postbiegla. Následně jsme se pak v květnu 2009 spolupodíleli na projektu **Setkání Jižní Moravy a Weinviertelu BIOVINOHRADNICTVÍ**, tentokrát v Kongresovém centru BVV.

Velmi významnou a náročnou akcí našeho sdružení VBO bylo z pověření Svazu vinařů ČR a Vinařského fondu ČR zorganizování **Národní soutěže vín Velkopavlovické podoblasti** v září 2013.

Rozvoj našeho sdružení a zejména pořádání výstav vín bylo od počátku postaveno na dobrovolné práci našich členů i celé řady malých vinařů a profesionálních vinařství, kteří nám opakovaně a nezištně poskytovali výstavní vzorky. Neméně významnou hmotnou pomocí nás podporovali i naši sponzoři. Od 32. výstavy v r. 2009 využíváme v rámci projektů výstav významnou finanční podporu Vinařského fondu České republiky.

Dovolte mi závěrem vyjádřit hlubokou úctu především těm, kteří se významně podíleli na rozvoji našeho sdružení, nyní už **spolku vinařů VINAŘI BRNĚNSKÉ OBLASTI**. Do budoucna přeji našemu spolku další rozvoj členské základny, úspěšné aktivity a výstavy vín s mezinárodní účastí.

za Vinaře brněnské oblasti *Milan Forejt*